

KAUNO RAJONO
SAVIVALDYBĖ
GAUTA
2019 02 25 NR GD-229

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,
faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos savivaldybių asociacijai

2019 02 19 Nr. 3-229

INFORMACIJA APIE PLANUOJAMĄ TEIKTI PARAMĄ INDIVIDUALIŲ NAMŲ SAVININKAMS

Įgyvendinant vieną iš svarbiausių Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos tikslų – užtikrinti subalansuotą ir tvarią atsinaujinančių išteklių plėtrą bei didinti energijos vartojimo efektyvumą, 2019 m. gegužės mėnesį Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra planuoja skelbti kvietimus fiziniams asmenims gauti paramą neefektyvių biomasę naudojančių šildymo katilų keitimui į efektyvius biokuro katilus arba šilumos siurblius ir mažos iki 10 kW galios saulės elektrinių įrengimui.

Siekdami didinti informacijos sklaidą apie planuojamą teikti paramą individualių namų savininkams, siunčiame apibendrintą informaciją apie paramos priemones ir prašome Jūsų asociacijos pagalbos persiunčiant savo asociacijos nariams šį raštą su pridėdama informacija.

Kilus klausimams prašome kreiptis Energetikos ministerijos specialistus:

- dėl paramos kečiant biokuro katilus – Reda Lichadziauskienė, tel. (8 5) 203 4679 papild. 6, el. p. reda.lichadziauskiene@enmin.lt;

- dėl paramos saulės elektrinėms - Sergej Garbar, tel. (8 5) 203 4667, papild. 4, el. p. sergej.garbar@enmin.lt ir Renata Ambrazevičienė, Tel. (8 5) 203 4679 papild. 8, el. p. renata.ambrazeviciene@enmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Atsakymai į dažniausiai užduodamus klausimus apie saulės elektrinių įrengimą.
2. Informacija apie saulės elektrinių įrengimo procedūras.
3. Informacija apie paramos, įsirengiant saulės elektrines, nuostatos.
4. Katilų keitimo išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo santrauka.
5. Informacija apie paramos, keičiant biokuro katilus, nuostatos.

Dėkojame už Jūsų bendradarbiavimą.

Energetikos viceministrė

Lina Sabaitienė

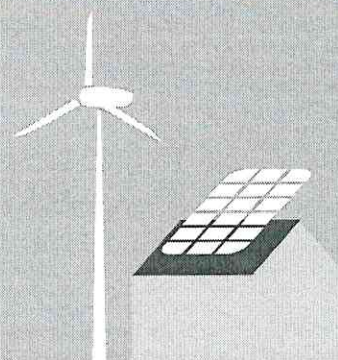
Sergej Garbar, tel. (8 5) 203 4667, papild. 4, el. p. sergej.garbar@enmin.lt

SVARBIAUSI KLAUSIMAI APIE PARAMĄ SAULĖS ELEKTRINĖMS ĮSIRENGTI

Reikalavimai fiziniams asmenims	<ul style="list-style-type: none"> fizinis asmuo, nuosavybės teise valdantis gyvenamosios paskirties vieno arba dviejų butų namą arba sodo namą, ir žemės sklypą, jei elektrinė bus įrengiama ant žemės; pastatai ir žemė turi būti įregistruoti VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre (NTR) (statinio baigtumui reikalavimai nekeliama).
Reikalavimai įrangai	<ul style="list-style-type: none"> turi būti nauja (nenaudota), atitikti įprastai tokiai įrangai keliamus ES standartus, ekologinius ženklus; saulės moduliams turi būti suteikta 10 m. produkto garantija ir 25 m. 80 proc. efektyvumo garantija; inverteriui turi būti suteikta 5 m. produkto garantija.
Paramos dydis	323,00 Eur už 1 kW saulės elektrinės įrengtosios galios (parama atitinkamai mažėja, jei name yra registruotas verslo plotas (eliminuojamas verslo plotas iš bendro ploto, proporcingai sumažinant paramą).
Ką turi daryti fizinis asmuo, norintis gauti paramą?	<ul style="list-style-type: none"> pateikti APVAi registracijos formą per kvietime nustatytą terminą; įdiegti saulės elektrinę per 9 mėn. nuo kvietimo pabaigos; pateikti APVAi mokėjimo prašymą per 9 mėn. nuo kvietimo pabaigos. <p>SVARBU! Sąskaitos ir apmokėjimai už įrangą gali būti išrašyti nuo einamųjų metų sausio 1 d, tačiau elektrinė negali būti įdiegta (deklaracija arba VEI pažyma patvirtina įdiegimą) iki registracijos formos APVA pateikimo dienos, kitaip nebus išmokama parama</p>
Kokius duomenis (be asmens rekvizitų) turi pateikti fizinis asmuo registracijos formoje?	<ul style="list-style-type: none"> namo unikalų numerį; ketinamos įsidiegti elektrinės galingumą (įrengtąją galią); inverterio galingumą (pažymėti langelį iki 5 kW ar virš 5 kW); elektrinės įrengimo būdą (pažymėti langelį ant žemės ar ant pastato).
Pagal kokius prioritetinius kriterijus bus vertinami projektai?	<p>1. Elektrinės įrengimo būdas:</p> <p>1.1. ant pastato arba integravus į pastatą – aukštesnis balas;</p> <p>1.2. ant žemės – žemesnis balas.</p> <p>2. Inverterio galia:</p> <p>2.1. iki 5 kW – aukštesnis balas;</p> <p>2.2. daugiau kaip 5 kW bet ne daugiau kaip 10 kW – žemesnis balas.</p>
Ką darys APVA, gavusi registracijos formas?	<ul style="list-style-type: none"> pasibaigus 60 dienų trukusiam kvietimui, APVA per 30 dienų įvertins pateiktas registracijos formas ir pagal prioritetinius kriterijus sudarys registracijos formų sąrašą; pagal sudarytą registracijos formų sąrašą nedelsiant (ne vėliau kaip per 3 darbo dienas) informuos fizinius asmenis apie jiems numatytą skirti finansavimą.
Ką daryti, gavus iš APVA pranešimą, jog numatytas skirti finansavimas?	<ul style="list-style-type: none"> įdiegti saulės elektrinę; pateikti APVAi išlaidų kompensavimo prašymą.
Kokius dokumentus reikės pateikti APVAi kartu su išlaidų kompensavimo prašymu?	<ul style="list-style-type: none"> sąskaitą faktūrą ir elektrinės perdavimo asmens nuosavybėn perdavimo-priėmimo aktą; įrenginio pasą ir/ar techninę specifikaciją; atestuoto rangovo deklaraciją apie elektrinės atitikimą teisės aktų techniniams reikalavimams, jei įdiegta iki 5 kW elektrinė, arba VEI pažymą apie energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimą, jei įdiegta didesnės kaip 5 kW bet ne daugiau nei 10 kW galios elektrinė.
Kokie reikalavimai išlaidų pagrindimo dokumentams?	<ul style="list-style-type: none"> elektrinės įsigijimo sąskaita faktūra turi būti išrašyta registracijos formoje nurodytam asmeniui arba registracijos formoje nurodyto pastato bendraturčiui; sąskaitoje faktūroje turi būti nurodyta elektrinės įrengtoji galia ir inverterio galia.
Per kiek laiko gausite išmoką?	<ul style="list-style-type: none"> ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo fizinio asmens tinkamai įforminto išlaidų kompensavimo prašymo ir visų privalomų pateikti dokumentų registravimo dienos, su sąlyga, jei bus atliekama patikra projekto įgyvendinimo vietoje, kad jos metu nebus nustatyta trūkumų.
Kokie įpareigojimai atsiranda gavus finansavimą?	<ul style="list-style-type: none"> 5 metus be APVA rašytinio sutikimo negali perleisti, parduoti, įkeisti turto ar kitokiu būdu suvaržyti daiktinių teisių į elektrinę; 5 metus draudžiama parduoti elektros energiją ar naudoti ją ūkinei komercinei veiklai; sudaryti sąlygas APVA tikrinti, ar yra/veikia elektrinė per visą 5 metų laikotarpį.

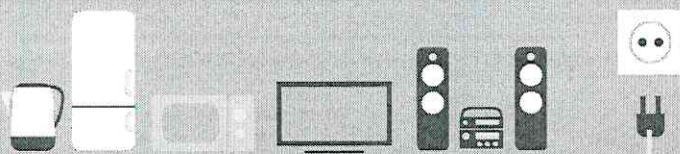

ŽINGSNIAI, JSIRENGIANT DIDESNĖ NEI 5 KW GALIOS ĖLEKTRINE INDIVIDUALIAME NAME

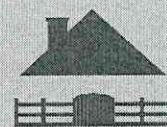

1 ŽINGSNIS

Svarbu įvertinti, koks yra metinis elektros energijos suvartojimo poreikis. Pagal tai nusprendžiama, kokios galios elektrinės reikės. Galima pasinaudoti ESO svetainėje esančia skaičiuokle: http://bit.ly/skaiciuokle_ESO

Dar būtina atsižvelgti, ar yra tinkama vieta elektrinės statybai (stogas, žemė).

Trukmė iki 15 dienų

2 ŽINGSNIS

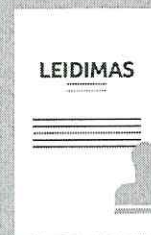
Paraiška ESO dėl išankstinių elektrinės prijungimo sąlygų.

Trukmė iki 30 dienų

3 ŽINGSNIS

Leidimas plėtoti elektros energijos pajėgumus (išduoda Valstybinės energetikos inspekcija (VEI)). Leidimą galima užsisakyti ir internetu.

Trukmė iki 3 dienų

4 ŽINGSNIS

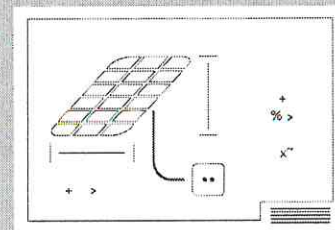
Paraiška ESO dėl elektrinės prijungimo sąlygų.

Trukmė 30-60 dienų

5 ŽINGSNIS

Jei reikalingas projektavimas, su ESO suderinamas techninis elektrinės projektas, su prijungimo prie ESO dalimi.

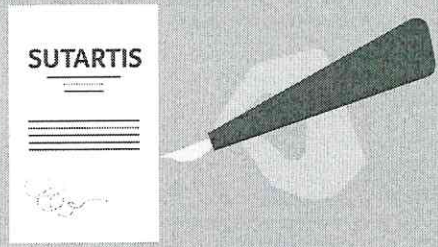

Trukmė iki 5 dienų

6 ŽINGSNIS

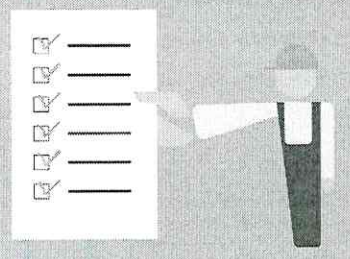
Su ESO pasirašoma prijungimo paslaugos sutartis ir sumokama prijungimo įmoka.

Praktikore išduodama sutartis
Trukmė 5 iki 10 dienų

7 ŽINGSNIS

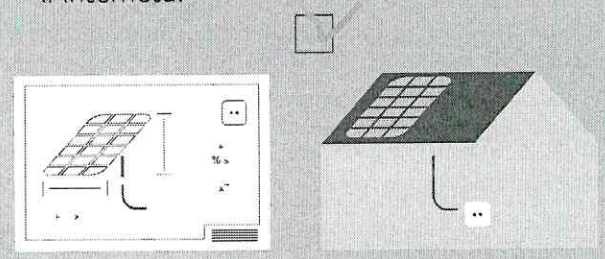
Pasirinkti atestuatą montavimo įmonę, kuri įrengs elektrinę. Pasitikrinti, ar įmonė turi atestatą galima www.vei.lt
Trukmė – pagal individualų susitarimą su rangovu.

Trukmė iki 5 dienų

8 ŽINGSNIS

Paraiška VEI dėl pažymos apie įrengtos elektrinės techninės būklės patikrinimą. Paraišką galima pateikti ir internetu.

Trukmė iki 30 dienų

9 ŽINGSNIS

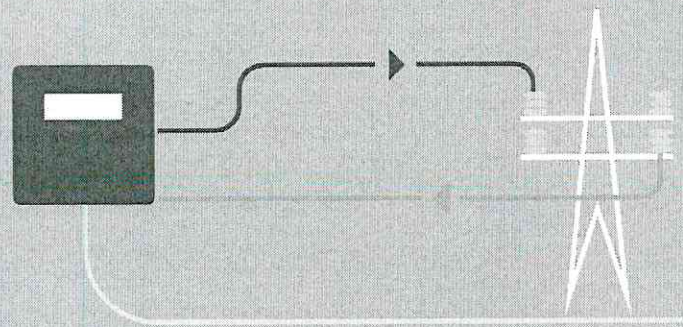
Leidimas gaminti elektros energiją (išduoda VEI). Leidimą galima užsisakyti ir internetu.

Trukmė iki 5 dienų

10 ŽINGSNIS

Su ESO pasirašoma gaminančio vartotojo sutartis ir ESO sumontuoja išmanųjį dvipusės apskaitos skaitiklį, kuris fiksuoja tiek į tinklą patiektą, tiek iš tinklo paimtą elektros energijos kiekį.

1. Ar man elektra atpigs, kai įsirengsiu saulės jėgainę?

Taip. Įsirengus saulės elektrinę sąskaita už suvartotą elektros energiją sumažės. Sutaupymai priklauso nuo elektros energijos suvartojamo kiekio, elektrinės įrengtosios galios, elektros energijos bei pasinaudojimo elektros tinklais kainos.

2. Kiek reikia elektros energijos vidutiniam namų ūkiui?

Vidutiniškai viename bute per metus yra suvartojama apie 1200 kilovatvalandžių (kWh) elektros energijos. Mažame individualiame name elektros sąnaudos sudaro apie 3000 kWh, o dideliame name – maždaug 5000 kWh per metus.

3. Kas yra įrengtoji galia?

Elektros energijos gamybos įrenginio (elektrinės) galia.

4. Ar man pakaks 5 kilovatų? Kodėl įvestas būtent toks apribojimas?

1 kW įrengtosios galios saulės elektrinė vidutiniškai pagamina apie 1026 kWh elektros energijos per metus. Tad 5 kW galios saulės elektrinė pagamintų apie 5130 kWh elektros energijos per metus.

Planuodami, kokios galios įvertinti optimalią elektrinės galią, būtina įvertinti elektros energijos vartojimo metinius poreikius.

5. Ką reikėtų įsivertinti, planuojant pradėti gaminti energiją?

Siekiant pradėti elektros energijos gamybą, būtina įvertinti:

- 1) elektros energijos vartojimo metinius poreikius;
- 2) ar yra tinkama vieta elektrinės statybai (stogas, žemė);
- 3) ar nėra taikomi statybos ribojimai (retas atvejis, paveldosaugos objektai ir kiti, kuriems taikomi ribojimai);

4) Statant elektrinę virš 5 kW, reikės gauti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, todėl ilgėja elektrinės įrengimo terminas.

6. Kaip veikia gaminančio vartotojo schema?

Elektros energiją gaminančiais vartotojai gali tapti fiziniai ir juridiniai asmenys, planuojantys gaminti elektros energiją saulės, vėjo ir biomasės išteklius naudojančiose elektrinėse.

Fizinio asmens elektrinės įrengtoji galia **negali būti didesnė kaip 10 kW**, o **juridinio asmens** – **iki 100 kW**.

Elektros energiją gaminančių vartotojų **suminė įrengtoji galia** padidinta **iki 100 MW**, iš kurių **70 MW** galia paskirstoma **fiziniam asmeniui** ir **30 MW** galia – **juridiniams asmenims**.

Gaminančio vartotojo pagaminto elektros energijos kiekio apskaita tvarkoma pagal elektros energijos apskaitos prietaisų, fiksuojančių suvartotą ir pagamintą elektros energiją, rodmenis. Jų pagrindu nustatoma:

- 1) per kalendorinį mėnesį gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekis ir iš elektros tinklų suvartotos elektros energijos kiekis;
 - 2) per laikotarpį **nuo einamųjų metų balandžio 1 dienos iki kitų metų kovo 31 dienos** (toliau – kaupimo laikotarpis) gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekio ir iš elektros tinklų suvartotos elektros energijos kiekio santykis:
- jeigu gaminantis vartotojas per einamąjį kalendorinį mėnesį į elektros tinklus patiekia daugiau elektros energijos negu suvartoja, tai tarp patiektos į elektros tinklus ir suvartotos elektros energijos susidaręs elektros energijos skirtumas perkeliamas į kitą kalendorinį mėnesį kaip gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekis, kuris yra kaupiamas kaupimo laikotarpiu;

- jeigu gaminantis vartotojas per einamąjį kalendorinį mėnesį į elektros tinklus patiekia mažiau elektros energijos negu suvartoja, tai tarp per einamąjį kalendorinį mėnesį patiektos į elektros tinklus ir suvartotos elektros energijos susidaręs elektros energijos skirtumas yra atimamas iš per kaupimo laikotarpį gaminančio vartotojo sukaupto į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekio;
- jeigu pasibaigus kalendoriniam mėnesiui gaminančio vartotojo suvartotos elektros energijos kiekis yra didesnis negu jo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekis, už šį skirtumą gaminantis vartotojas moka pagal gaminančio vartotojo ir elektros tiekėjo sudarytoje elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytą į kainą;
- per kaupimo laikotarpį gaminančio vartotojo suvartotą elektros energiją viršijantis į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekis į kitą kaupimo laikotarpį nėra perkeliamas ir už šį kiekį gaminančiam vartotojui nėra mokama.

7. Ar pasistačius saulės jėgainę turėsiu mokėti tinklams? Kiek?

Elektros energiją gaminantis vartotojas moka Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą arba susimoka į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio dalimi. Šiuo metu pasinaudojimo elektros tinklais kaina ESO tinkle už susigražintą kWh siekia **3,52 ct be PVM** arba mokamas fiksuotas mokestis - **87 ct be PVM per mėn. už 1 kW elektrinės įrengtosios galios**. Mokant į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio dalimi, atsiskaitymo dydis sudaro 36 proc., nuo į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio.

Elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos pateiktos šioje [svetainėje](#).

8. Kada geriausia įsirengti saulės jėgainę?

Geriausia saulės elektrinę įsirengti pavasarį t. y. **balandžio mėnesį**, kai didėja saulės aktyvumas ir didėja pagaminamos elektros energijos kiekiai.

9. Kiek laiko užtrunka tapti gaminančiu vartotoju?

Nuo 2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojus Energetikos ministerijos inicijuotiems teisės aktų pakeitimams, tapti elektros energiją gaminančiu vartotoju (iki 5 kW) truks iki 3 savaičių.

Įsirengiant didesnės galios elektrines procesas gali užtrukti iki 4-5 mėn., priklausomai nuo to, ar reikia rengti tinklų plėtros projektą.

10. Kokių dokumentų ir leidimų reikia norint tapti gaminančiu vartotoju?

daugiau nei 5 kilovatų galios – būtina pateikti prašymą elektros energijos tinklų operatoriui, kuris pateiks pasiūlymą, elektrinės prijungimo sąlygas ir kt. būtinus dokumentus, reikalingus sėkmingai įrengti bei prijungti elektrinę prie elektros tinklų.

mažiau nei 5 kilovatų galios – Pirmiausia būtina gauti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, o pasistačius elektrinę reikės gauti ir leidimą gaminti elektros energiją, kuriuos išduoda Valstybinė energetikos ministerija prie Energetikos ministerijos. Reikalingų pateikti dokumentų, siekiant gauti šiuos leidimus, sąrašą rasite šioje [svetainėje](#).

11. Kiek kainuoja įsirengti vidutinę saulės jėgainę?

Saulės elektrinės su įrengimu kainą, priklausomai nuo saulės modulių gamintojo svyruoja tarp 1000 – 1500 eurų už 1 kW. Atitinkamai 3 kW saulės elektrinės įrengimas apytiksliai kainuotų tarp 3000 – 4500 eurų.

12. Kiek laiko mano saulės jėgainė gamina energija?

Kokybiškų saulės modulių tarnavimo laikas siekia apie 30 metų. Pažymėtina, kad garantijos laikas inverteriams, laikančiosios konstrukcijoms gali skirtis, dėl garantijos terminų visais atvejais būtina kreiptis į pardavėją.

13. Kada saulės jėgainė pagamina daugiausiai energijos ir kada mažiausiai?

Lietuvos klimatinėmis sąlygomis, daugiausiai elektros energijos saulės elektrinėse pagaminama gegužės, birželio ir liepos mėnesiais.

14. Kokiam laikui vidutiniškai suteikiama garantija fotovoltiniams moduliams?

Saulės modulių garantija gali skirtis priklausomai nuo modulių gamintojo ir gali siekti **nuo 10 iki 30 metų**. Dėl garantijos suteikimo, jos terminų visais atvejais būtina kreiptis į saulės modulių pardavėją.

15. Kokios priežiūros reikės pastatyti ir veikiančiai saulės jėgainei? Ar reikia specialistų?

Pastačius elektrinę laikantis visų įrengimo ir saugos reikalavimų, saulės elektrinė nereikalauja ypatingos priežiūros, nebent siekiant pasigaminti daugiau elektros energijos žiemos laikotarpiu reikės nuo modulių nuvalyti sniegą.

16. Ar nebus dar vieno „saulės energetikos bumo“?

Saulės energetikos bumus siejamas su elektros energijos gamyba, ja patiekiant į tinklus ir parduodant padidintais elektros energijos supirkimo tarifais, šiuo atveju elektros energiją gaminantys vartotojai gamina elektros energiją savo reikmėms ir moka už pasinaudojimą elektros tinklais kainą, taip padengdami ekonomiškai pagrįstus kaštus, susijusius su elektros energijos pasaugojimu.

Mažosios energetikos plėtra yra vienas svarbiausių Energetikos ministerijos prioritetų. Tikimasi iki 2020 m. padidinti tokių vartotojų skaičių šimtą kartų – nuo dabar esančių 350 iki 34 tūkstančių, kas sudarytų beveik 2 proc. visų elektros energijos vartotojų Lietuvoje. Po 2020 m. planuojama elektros energiją gaminančių vartotojų plėtrą dar labiau stiprinti.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI APIE PARAMĄ SENIEMS BIOKURO KATILAMS ATSINAUJINTI

<p>Kada ir kur galima kreiptis, norint gauti finansavimą?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kvietimą teikti Registracijos formas (toliau – Kvietimas) paramai gauti skelbs Aplinkos projektų valdymo agentūra (APVA). Daugiau informacijos: www.apva.lt bei www.enmin.lt. • APVA skelbs ne mažiau kaip tris kvietimus teikti Registracijos formas, ir, suderinusi su ministerija, turės teisę padidinti kvietimui numatytą lėšų sumą. • Pirmąjį kvietimą planuojama skelbti 2019 m. II ketv. (preliminariai gegužės mėn.)
<p>Kaip pateikti Registracijos formą?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paskelbus kvietimą, bus nurodyti visi terminai ir būdai, kaip teikti Registracijos formas.
<p>Pagrindiniai reikalavimai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fizinis asmuo, nuosavybės teise valdantis gyvenamosios paskirties (vieno arba dviejų butų) pastatą arba sodų paskirties pastatą (sodo namą), kurio statyba teisės aktu nustatyta tvarka yra užbaigta ir pastatas yra įregistruotas VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre ne mažiau kaip prieš 5 metus nuo Kvietimo dienos. • Pastatas turi būti neprijungtas prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos. • Pastate turi būti įdiegtas neefektyviai biomasę naudojantis katilas, kurį planuojama pasinaudojus finansavimu keisti.
<p>Reikalavimai įrangai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Įranga turi būti nauja (nenaudota), atitikti tokiai įrangai taikomas normas ir standartus. • Neefektyvius biomasės katilus galima keisti TIK Į ŠIUOS ĮRENGINIUS: <ol style="list-style-type: none"> a) naują biokuro katilą (granulinį), atitinkantį 5 klasės efektyvumo ir emisijų išmetamų teršalų reikalavimus; b) šilumos siurblių (žemė-vanduo), kurio sezoninis naudingumo koeficientas (SCOP) ne mažesnis kaip 3,5; c) šilumos siurblių (vanduo-vanduo), kurio sezoninis naudingumo koeficientas (SCOP) ne mažesnis kaip 3,5; d) šilumos siurblių (oras-vanduo), kurio sezoninis naudingumo koeficientas (SCOP) ne mažesnis kaip 3,0. • Jei namų ūkis registruotas teritorijoje, kuri patenka į padidintos aplinkos oro taršos zoną galima keisti tik į šilumos siurblių¹.
<p>Kaip skaičiuojamas paramos dydis?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Katilų keitimo namų ūkiuose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitos <u>7 lentelėje</u> nustatytas 1 kW fiksuotasis įkainis (Eur/kW) dauginamas iš planuojamo įrengti įrenginio nominalaus galingumo (kW). Fizinis asmuo gaus 50 proc. nuo šios apskaičiuotos sumos. • Parama mažėja, jei name yra registruotas verslo plotas (eliminuojamas verslo plotas iš bendro ploto, proporcingai sumažinant paramą).
<p>Ką daryti, norint gauti finansavimą?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pateikti APVAi registracijos formą per kvietime nustatytą terminą. • Ne vėliau kaip per 9 mėn. nuo kvietimo pabaigos: <ol style="list-style-type: none"> a) sumontuoti naują įrenginį; b) pateikti APVAi išlaidų kompensavimo prašymą. <p>SVARBU! Finansavimas neskiriamas baigtiems projektams. Tai reiškia, kad įranga gali būti įsigyta nuo einamųjų metų sausio 1 dienos (kai paskelbtas kvietimas). Tačiau įrenginys negali būti sumontuotas iki pat Registracijos formos pateikimo dienos.</p>
<p>Kokius dar duomenis reikia pateikti registracijos formoje?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unikalus namo numerį. • Seno katilo nuotrauką, nurodyti naudojamo biokuro rūšį. • Naują įrenginį, jo galingumą kW bei naudingumo koeficientą.
<p>Pagal kokius prioritetinius kriterijus bus vertinami projektai?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energetiškai efektyvesnės technologijos. Aukštesnis balas skiriamas įrenginiams, kurie 1 kWh šilumos kiekio pagaminti naudoja mažiau pirminio kuro ar energijos, perskaičiuoto (-s) į energijos ekvivalentą (kgne). 2. Padidintos aplinkos oro taršos zonos. Aukštesnis balas skiriamas namams, esantiems teritorijoje, kurios aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD10 lygis, viršija šio teršalo

¹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 9 d. įsakymą Nr. D1-12 „Dėl aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD10 lygio, viršijančio šio teršalo paros ribinę aplinkos oro užterštumo vertę didžiuosiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje), žemėlapių ir jų naudojimo aprašo parengimo ir taikymo“.

	<p>paros ribinę aplinkos oro užterštumo vertę (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje).</p> <p>3. Įrenginio įsigijimo kaina. Aukštesnis balas skiriamas naujiems įrenginiams, kurių pagal fiksuotų įkainių tyrimą, nustatyta 1 kW galios kaina yra mažesnė.</p>
Ką darys APVA, gavusi registracijos formas?	<ul style="list-style-type: none"> • Pasibaigus kvietimui, APVA per 30 dienų įvertins pateiktas registracijos formas ir pagal prioritetinius kriterijus sudarys registracijos formų sąrašą. • Pagal šį sąrašą nedelsiant (ne vėliau kaip per 3 darbo dienas) informuos fizinius asmenis apie jiems numatytą skirti finansavimą.
Ką daryti, gavus pranešimą apie skirtą finansavimą?	<ul style="list-style-type: none"> • Pakeisti neefektyvų katilą nauju įrenginiu. • Pateikti APVAi išlaidų kompensavimo prašymą (per 9 mėn. nuo kvietimo teikti Registracijos formas pabaigos).
Kokius papildomus dokumentus reikia pateikti APVAi?	<ul style="list-style-type: none"> • Sąskaitą faktūrą ir įrenginio perdavimo - priėmimo aktą. • Įrenginio techninį pasą ir/ar techninę specifikaciją. • Dokumentų, pagrindžiančių, kad išmontuotas neefektyvus katilas atiduotas atliekų tvarkytojams, kopijas.
Reikalavimai išlaidų pagrindimo dokumentams?	<ul style="list-style-type: none"> • Įrenginio įsigijimo sąskaita faktūra turi būti išrašyta registracijos formoje nurodytam asmeniui arba nurodyto pastato bendraturčiui. • Sąskaitoje faktūroje turi būti nurodyta įrenginio galia.
Per kiek laiko gausite išmoką?	<ul style="list-style-type: none"> • Ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo tinkamai įforminto išlaidų kompensavimo prašymo ir visų privalomų pateikti dokumentų registravimo dienos. Taip pat, atlikus patikrą projekto įgyvendinimo vietoje, neturi būti nustatyta trūkumų.
Įpareigojimai gavus finansavimą	<ul style="list-style-type: none"> • 5 metus be APVA rašytinio sutikimo negalima perleisti, parduoti, įkeisti turto ar kitokiu būdu suvaržyti daiktinių teisių į jį. • Sudaryti sąlygas APVA tikrinti, ar yra/veikia įrenginys per visą 5 metų laikotarpį.

————— Europos socialinio fondo agentūra —————

KATILŲ KEITIMO NAMŲ ŪKIUOSE
IŠLAIDŲ FIKSUOTOJO ĮKAINIO
NUSTATYMO TYRIMAS
(SANTRAUKA)

2019-01-04

Tyrime vartojami sutrumpinimai:

COP – įrenginio veiksmingumo koeficientas, standartiškai matuojamas esant +7 laipsnių C temperatūrai ir kuris parodo, kiek pagamintos šilumos (kW) tenka 1 kW sunaudotos elektros energijos. EN 14511;

SCOP – bendras įrenginio veiksmingumo koeficientas, atitinkantis visą nustatytą šildymo sezoną ir apskaičiuojamas norminį metinį šildymo poreikį padalijant iš metinių elektros energijos sąnaudų šildymui. EN 14825 (vidutinis metinis šilumos siurblio efektyvumas, vidutinė COP vertė);

CŠT – centralizuotas šilumos tiekimas.

Tyrime naudojamos sąvokos:

Namų ūkis – atskirai gyvenantis vienas asmuo arba grupė viename būste gyvenančių asmenų, kurie dalijasi išlaidas ir bendrai apsirūpina gyventi būtinomis priemonėmis. Namų ūkiais nėra laikomi kolektyviniai namų ūkiai arba instituciniai namų ūkiai, pavyzdžiui, ligoninės, senelių namai, kalėjimai, kariniai barakai, religinės bendruomenės, darbuotojų bendrabučiai ir pan;

Atsinaujinantys energijos ištekliai (AEI) – energija iš atsinaujinančių neišskastinių išteklių: vėjo, saulės energija, aeroterminiai, geoterminiai, hidroterminiai ištekliai ir vandenynų energija, hidroenergija, biomasė, biodujos, įskaitant sąvartynų ir nuotekų perdirbimo įrenginių dujas, taip pat kitų atsinaujinančių neišskastinių išteklių, kurių panaudojimas technologiškai yra galimas dabar arba bus galimas ateityje, energija;

Biomasė – biologiškai skaidžios biologinės kilmės žemės ūkio, miškų ūkio ir susijusių pramonės šakų, įskaitant žuvininkystę ir akvakultūrą, žaliavos, atliekos ir liekanos, įskaitant augalines ir gyvūnines medžiagas, taip pat biologiškai skaidžios pramoninės ir komunalinės atliekos;

Kietasis biokuras (granulės) – iš biomasės pagaminti kietieji produktai, naudojami energijai gaminti;

Kietojo kuro katilas – įrenginys, kurio šilumos nuostolis jo aplinkoje yra ne daugiau kaip 6 % vardinio šilumos atidavimo, turintis vieną arba daugiau kietojo kuro šilumos generatorių ir tiekiantis šilumą į vandens pagrindu veikiančią centrinio šildymo sistemą, kad vienoje arba keliuose uždaroje erdvėje būtų pasiektas ir išlaikomas reikiamas patalpos temperatūros lygis (Komisijos reglamentas (ES) 2015/1189 kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi kietojo kuro katilų ekologinio projektavimo reikalavimai);

Šilumos siurblys – įrenginys, paverčiantis aeroterminę, geoterminę ar hidroterminę energiją aukštesnės temperatūros šiluma, naudojama pastatams šildyti ir (ar) karštam vandeniui ruošti;

Aeroterminė energija – šilumos energija, susikaupusi ore;

Geoterminė energija – šilumos energija, susikaupusi žemiau žemės paviršiaus;

Hidroterminė energija – šilumos energija, susikaupusi paviršiniuose vandenyse;

Kitos šiame tyrime vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ bei Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“.

I V A D A S

Katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotųjų dydžių nustatymo tyrimo metu siekiama nustatyti fiksuotąjį įkainį, kuris būtų naudojamas įgyvendinant projektus, kuriuos planuojama finansuoti pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ įgyvendinimo priemonę Nr. 04.3.2-LVPA-V-111 „Katilų keitimas namų ūkiuose“.

Šis fiksuotasis įkainis nustatomas siekiant supaprastinti iš 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos Sanglaudos fondo lėšų bendrai finansuojamų projektų, susijusių su katilų keitimo namų ūkiuose išlaidomis, administravimą. Taikant šį fiksuotąjį įkainį pareiškėjams bus lengviau planuoti projekto išlaidas rengiant paraiškas, o projektų vykdytojams paprasčiau atsiskaityti už projekto lėšų panaudojimą.

Tyrimo metu nustatomas Katilų keitimo namų ūkiuose fiksuotasis įkainis.

Tyrimas atliktas šiais etapais:

1. atlikta su tyrimo objektu susijusių teisės aktų analizė;
2. nustatytos tyrimo prielaidos ir parengta apklausos duomenų rinkimo forma;
3. atlikta rinkos kainų analizė ir skaičiavimai;
4. nustatytas katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotasis įkainis;
5. aprašytas tyrimu nustatytų fiksuotųjų įkainių taikymas.

Tyrimą atliko Europos socialinio fondo agentūros (toliau – Agentūra) metodinės pagalbos skyrius.

I. TYRIMO PRIELAIDOS IR METODIKA

Tyrimo metu buvo išanalizuota teisinė bazė, reglamentuojanti katilų keitimo namų ūkiuose Lietuvos Respublikoje sąlygas bei kiti teisės aktai, svarbūs šiam tyrimui. Išnagrinėti šie teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas;
2. Supaprastinto išlaidų apmokėjimo gairės;
3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. birželio 26 d. įsakymas Nr. D1-463 „Dėl mažos apimties projektų, finansuojamų iš klimato kaitos specialiosios programos lėšų, maksimalių tinkamų išlaidų dydžių patvirtinimo“;
4. Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2014)6397) patvirtinta 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa (toliau – Veiksmų programa);
5. Europos Komisijos 2013 m. kovo 1 d. įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2013)1082), kuriuo nustatomos gairės, kaip valstybėms narėms pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB 5 straipsnį apskaičiuoti skirtingų technologijų šilumos siurbliais išgaunamos atsinaujinančių išteklių energijos dalį (toliau – Gairės 2013/114/ES).

Veiksmų programoje numatyta remti neefektyviai biomasę naudojančių katilų namų ūkiuose, kurie nėra prijungti prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos, keitimą į efektyvesnes technologijas, naudojančias AEI šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai.

Įrenginių, naudojančių AEI šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai pasirinkimas yra įvairus, tačiau šiame tyrime tiriami tik tie įrenginiai, kuriais šiluma gaminama ir tiekama į vandens pagrindu veikiančią namų ūkio šildymo sistemą, kad būtų pasiekta ir palaikoma norima namų ūkio patalpų temperatūra: kietojo biokuro (granulių) katilai, aeroterminiai (oras-vanduo), geoterminiai (žemė-vanduo) ir hidroterminiai (vanduo-vanduo) šilumos siurbliai.

Remiantis Gairių 2013/114/ES 3.6 punktu yra nustatomos SCOP vertės, taikomos elektriniams šilumos siurbliams, ir kurios Lietuvos klimato sąlygomis negali būti mažesnės negu 2,5 SCOP aeroterminiams (oras-vanduo) šilumos siurbliams ir 3,5 SCOP geoterminiams (žemė-vanduo) ir hidroterminiams (vanduo-vanduo) šilumos siurbliams. Atsižvelgiant į tai, toliau tyrime nustatomi techniniai šilumos siurblių reikalavimai, nepažeidžiantys Gairių 2013/114/ES 3.6 punkte nustatytų minimalių reikalavimų.

Katilo efektyvumas apibrėžiamas kaip tiekiamo į katilą kuro energetinės vertės santykis su pagamintos šilumos energetine verte, t. y. kiek šilumos prarandame su dūmais, dėl nepilno kuro sudegimo, nuostolių į aplinką ar su šlaku. Veiksmų programos tikslas – keisti neefektyviai biomasę naudojančius katilus namų ūkiuose į efektyvesnes AEI naudojančias technologijas. Pagal Lietuvos standarto LST EN 303-5:2012 „Šildymo katilai. 5 dalis. Rankomis ir automatiškai pakraunami kietojo kuro šildymo katilai, kurių vardinė šiluminė galia iki 500 kW. Terminija, reikalavimai, bandymai ir ženklavimas“ reikalavimus, 5 klasės kietojo biokuro (granulių) katilų efektyvumas turi būti ne mažiau kaip 89 proc. Siekiant paskatinti efektyviausių priemonių naudojimą, toliau tyrime nustatomi techniniai kietojo biokuro (granulių) katilų reikalavimai, pagal kuriuos kietojo biokuro (granulių) katilai privalės atitikti 5 efektyvumo ir emisijų klasę.

Remiantis aukščiau išdėstyta informacija nustatomi minimalūs techniniai produktų reikalavimai (1 lentelė).

1 LENTELĖ. KATILŲ KEITIMO NAMŲ ŪKIUOSE MINIMALŪS TECHNINIAI PRODUKTŲ REIKALAVIMAI.

Energijos šaltinis	Energijos šaltinis ir paskirstymo terpė	Techniniai reikalavimai
1	2	3
Biokuras	Kietojo biokuro (granulių) katilai	Produktai, atitinkantys 5 efektyvumo ir emisijų klasę ¹ .
Aeroterminė energija	Oras–vanduo šilumos siurbliai	Produktai, kurių energijos šaltinis yra aeroterminė energija, o energijos šaltinio paskirstymo terpė vanduo (oras-vanduo) ir kurio sezoninis naudingumo koeficientas (SCOP) ne mažesnis kaip 3,0 ² . Kaina nustatoma šilumos siurblio išoriniam mazgui (dalis, montuojama pastato išorėje, kurią sudaro pagal gamintojo techninę specifikaciją į šilumos siurblio išorinio bloko komplektaciją įtrauktas integruotas įrangos rinkinys) ir šilumos siurblio vidiniam mazgui (tai šilumos siurblio dalis, montuojama pastato viduje, kurią sudaro pagal gamintojo techninę specifikaciją į šilumos siurblio vidinio bloko komplektaciją įtrauktas integruotas įrangos rinkinys)
Geoterminė/hidroterminė energija	Žemė–vanduo/vanduo-vanduo šilumos siurbliai	Produktai, kurių energijos šaltinis yra geoterminė energija arba hidroterminė energija, o energijos šaltinio paskirstymo terpė vanduo (žemė-vanduo arba vanduo-vanduo) ir kurio sezoninis naudingumo koeficientas (SCOP) ne mažesnis kaip 3,5. Kaina nustatoma pagal gamintojo specifikaciją į vieningą šilumos siurblio korpuse, montuojamą pastato viduje, integruotam įrangos rinkiniui, kurį sudaro pagal gamintojo techninę specifikaciją į šilumos siurblio komplektaciją įtrauktas integruotas įrangos rinkinys.

¹ Pagal Lietuvos standartą LST EN 303-5:2012 „Šildymo katilai. 5 dalis. Rankomis ir automatiškai pakraunami kietojo kuro šildymo katilai, kurių vardinė šiluminė galia iki 500 kW. Terminija, reikalavimai, bandymai ir ženklavimas“

² Tyrimas orientuotas į efektyvesnių technologijų naudojimą, todėl nustatant techninius produktų reikalavimus nustatoma SCOP reikšmė yra didesnė, nei numatyta Gairių 2013/114/ES 3.6 punkte. Tokiu būdu užtikrinamas efektyvesnis lėšų panaudojimas.

II. TYRIMO REZULTATAI

Atsižvelgiant į Tyrimo I dalyje išdėstytą informaciją nustatomi katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotieji įkainiai pateikti 7 lentelėje, kurie turi būti dauginami iš konkretaus įrenginio techniniame pase nurodytos galios.

7 LENTELĖ. KATILŲ KEITIMO NAMŲ ŪKIUOSE IŠLAIDŲ FIKSUOTIEJI ĮKAINIAI 1 kW.

Produkto tipas	Galia, kW	Katilų keitimo namų ūkiuose fiksuotasis įkainis ³	
		1 kW kaina be PVM, Eur	1 kW kaina su PVM, Eur
1	2	3	4
Biokuro (granulinis) katilas	≤ 15	203,17	245,84
	> 15 ≤ 25	123,97	150,00
	> 25	80,58	97,50
Šilumos siurblys oras–vanduo (be integruoto boilerio)	≤ 7	673,89	815,41
	> 7 ≤ 13	441,09	533,72
	> 13	352,9	427,01
Šilumos siurblys oras–vanduo (su integruotu boileriu)	≤ 7	912,19	1103,75
	> 7 ≤ 13	546,93	661,79
	> 13	421,14	509,58
Šilumos siurblys žemė–vanduo/vanduo-vanduo (be integruoto boilerio)	≤ 7	886,06	1072,13
	> 7 ≤ 13	540,35	653,82
	> 13	335,37	405,80
Šilumos siurblys žemė–vanduo/vanduo-vanduo (su integruotu boileriu)	≤ 7	1201,24	1453,50
	> 7	798,59	966,29

III. NUSTATYTŲ FIKSUOTŲJŲ DYDŽIŲ TAIKYMAS

Nustatytą Katilų keitimo namų ūkiuose fiksuotąjį įkainį numatoma taikyti Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamai 2014–2020 m. finansinės perspektyvos periodo veiklai, kurios vykdymui projektuose bus numatytos katilų keitimo namų ūkiuose išlaidos Lietuvoje. Tyrimas ir priedai skelbiami svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai>.

Fiksuotųjų dydžių perskaičiavimo sąlygos. Tyrimas atnaujinamas pasikeitus PVM įstatyme nustatytam PVM tarifui. Dėl šios priežasties pakeisti fiksuotieji dydžiai taikomi projektams, kurių sutartys pasirašytos po naujų dydžių įsigaliojimo dienos.

Už Tyrimo atnaujinimą atsakingas viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros metodinės pagalbos skyrius.

³ Katilų keitimo namų ūkiuose paslaugoms taikytas 21 proc. PVM tarifas. Jei PVM netinkamas finansuoti, tai kaina imama be PVM.

Tuo atveju, kai audito ar kitos institucijos nustato, kad supaprastintai apmokamų išlaidų dydis ar jo taikymo sąlygos buvo netinkamai nustatyti (tais atvejais, kai dydis turėjo būti mažesnis arba kitaip taikomas), patikslintas dydis ar jo taikymo sąlygos yra taikomi jau įgyvendinamų projektų veiksmų, vykdomų nuo dydžio ar jo taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti⁴.

Fiksuotųjų dydžių vertinimas projektų administravimo etape. Projekto išlaidoms, kurios apmokamos taikant fiksuotąjį įkainį pagrįsti, projekto vykdytojas su mokėjimo prašymu turi pateikti katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų apskaičiavimo pažymą (7 priedas), taip pat rezultatai pagrindžiančius dokumentus: pavyzdžiui produkto įsigijimo dokumentus, priėmimo - perdavimo aktus, nuotraukas ir pan.

⁴ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 4281 punktas

Tyrimo atlikimas finansuotas iš Techninės paramos lėšų (projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0030 „Europos socialinio fondo agentūra – metodinės pagalbos ir konsultacijų teikimas“).

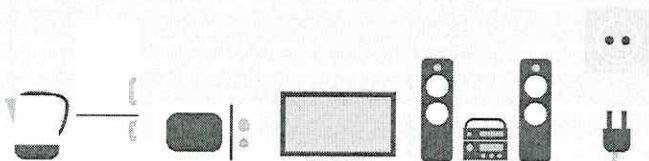
Kuriame
Lietuvos areitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
vietoviu programą

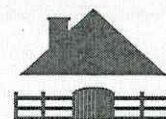
ŽINGSNIAI, ĮSIRENGIANT IKI 5 KW GALIOS ELEKTRINĘ INDIVIDUALIAME NAME

1 ŽINGSNIS

Svarbu įvertinti, koks yra metinis elektros energijos suvartojimo poreikis. Pagal tai nusprendžiama, kokios galios elektrinės reikės. Galima pasinaudoti ESO svetainėje esančia skaičiuokle: http://bit.ly/skaiciuokle_ESO

Dar būtina atsižvelgti, ar yra tinkama vieta elektrinės statybai (stogas, žemė).

2 ŽINGSNIS

Savitarnos svetainėje www.manogile.lt užpildote paraišką tapti elektros energiją gaminančiu vartotoju.

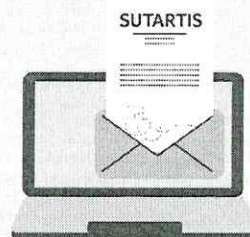
www.manogile.lt

3 ŽINGSNIS

Informaciją apie parengtas technines sąlygas, prijungimo ir elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartis gausite elektroniniu paštu, o pasirašyti galėsite prisijungę prie savitarnos svetainės www.manogile.lt

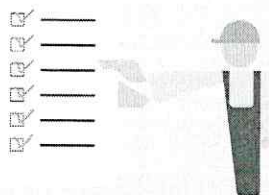
Trukmė nuo 5 iki 10 dienų.

4 ŽINGSNIS

Pasirinkti atestuatą montavimo įmonę, kuri įrengs elektrinę ir pateiks laisvos formos deklaraciją apie elektrinės atitikimą teisės aktų techniniams reikalavimams. Deklaracijos pavyzdį galima rasti ESO svetainėje. Pasitikrinti, ar įmonė turi atestatą galima www.vei.lt

Trukmė – pagal individualų susitarimą su rangovu.

5 ŽINGSNIS

Įrengus elektrinę, bei pateikus rangovo deklaraciją ESO sumontuoja išmanųjį dvipusės apskaitos skaitiklį, kuris fiksuoja tiek į tinklą patiektą, tiek iš tinklo paimtą elektros energijos kieki.

Trukmė iki 10 dienų.

